

Vastaus valtuustoaloitteeseen 23.4.2024 – Aloite romaninäkökulman huomioimiseksi hyvinvointialueen palveluissa – Reinikka Erik ym.
3261/00.02.04.00/2024

Aluehallitus 27.11.2024 § 264

Lisätiedot	Vt. toimialuejohtaja Tuuli Ollila tuuli.ollila@siunsote.fi Puh. 013 330 5827
Päätösehdotus	Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi: Aluehallitus antaa aluevaltuustolle liitteenä olevan vastauksen valtuustoaloitteeseen, ja esittää että valtuustoaloite todetaan loppuun käsitellyksi.
Päätös	Hyväksyttiin.
Selostus	<p>Valtuustoaloitteessa esitetään, että Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella ryhdytään toimiin Suomen romanipoliittisen ohjelman mukaisten suositusten sekä romanipoliittisen ohjelman toimenpiteiden toteuttamiseksi sekä lisäksi tietoa siitä, mitä toimenpiteitä on jo tehty. Lisäksi toivotaan kolutusta hyvinvointialueen työntekijöille ja yhteistyökumppaneille romanikulttuurista ja romanitaustaisten henkilöiden kohtaamisesta.</p> <p>Vastauksessa valtuustoaloitteeseen on käytetty hyväksi Suomen romanipoliittista ohjelmaa (Rompo 3), joka on laadittu vuosille 2023-2030 (STM). Se perustuu EU:n strategiseen puiteohjelmaan romanien yhdenvertaisuudesta, osallisuudesta ja osallistumisesta. Suomi on sitoutunut puiteohjelman tavoitteisiin ja pyrkii edistämään romanien yhdenvertaisuutta ja osallisuutta eri elämänalueilla. Valtuustoaloitteen teemaa lähestytään vastauksissa hyödyntäen soveltuvin osin romanipoliittisen ohjelman lukuja ja sen mukaisia toimenpiteitä.</p> <p>Hyvinvointialueella aloitetaan osana omavalvontaohjelmaan yhdenvertaisuusohjelman valmistelu. Tähän ohjelmaan nivotaan mukaan myös romanien yhdenvertaisuus. Koulutuksiin osallistuminen mahdollistetaan määrärahojen puitteissa. Lisäksi selvitetään yhteistyömahdollisuuksia Riverian Romanilähtöinen monikulttuurinen ohjaustyö -koulutuksen kanssa.</p> <p>Perhekeskuksen toimintasuunnitelmaan on kirjattu yhdenvertaisuuden ja syrjäytymisen ehkäisyperiaate, joka pitää sisällään myös romanien tilanteen huomioimisen. Lastensuojelussa konsultoidaan tarpeen mukaisesti romaniasiantuntemusta ja romanitaustaisen henkilön osallistumisesta toivotaan lastensuojelun vertaistukiryhmään.</p>

Perhekeskuksen toimintasuunnitelmaan, opiskeluhuollon alueelliseen suunnitelmaan sekä lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan on kirjattu osallisuuden vahvistaminen yhdeksi arvoksi.

Ankkuritoiminta toimii meillä koko hyvinvointialueen alueella ja saavuttaa romaninuoret. Nuorten palvelujen tarve arvioidaan ja suunnitellaan yksilöllisesti, yhdessä mm. rikosseuraamuslaitoksen, päihdepalvelujen, asumispalvelujen, sosiaalisen kuntoutuksen ja työllistymisen palvelujen kanssa. Asumisneuvontaa toteuttavat kunnat. Työkyvyn tuen palvelut -hankkeelle on tiedotettu tarpeesta huomioida romanit.

Siun sote laati joulukuussa 2023 aiesopimuksen romanien perhetyön hankkeesta yhdessä Diakin kanssa. Valitettavasti Diakin hanke ei saanut rahoitusta. Neuvolapalvelujen sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelujen lähtökohtana on, että ne saavuttavat kaikki väestöryhmät, myös vähemmistöryhmät, kattavasti. Romaniyhteisöjen tietoisuutta turvallisesta lapsuudesta sekä lähisuhdeväkivallan ehkäisystä toivotaan lisättävän. Lähisuhdeväkivallan ehkäisy ja turvallisuus laajemminkin on valittu yhdeksi alueellisten kumppanuusryhmien teemaksi.

Rakenteellisessa sosiaalityössä huomioidaan romanien työllisyyden parantaminen ja tuloerojen kaventaminen. Sosiaalipalveluissa on toteutettu anonyymiä rekrytointia.

Ikääntyvän väestön kohdalla tehdään yhteistyötä eri ammattilaisten kanssa. Digitalisaatio huomioidaan myös ohjauksessa ja neuvonnassa. Vaihtoehtona digitaalisiin palveluihin on myös fyysinen käynti, puhelin palvelu ja puolesta asiointi. Asumispalvelut järjestetään yhdenvertaisuuden näkökulmasta yksilöllisen asiakassuunnitelman mukaan. Noudatetaan valtakunnallista ikäohjelmaa.

Vammaisten palveluja ja palvelujen saatavuutta kehitetään huomioiden romanikulttuurin erityispiirteet ja elinkaarimalli. Vammaisten romanilasten vanhemmille kehitetään vertaistukiryhmiä sekä muita tuen muotoja.